

Vývoj struktury společnosti

SOCb2172 – Sociologie stratifikace a nerovnosti

Tomáš Doseděl
dosedel@fss.muni.cz

Tranzice trhu práce

- Zemědělství -> Průmyslová výroba
- Průmyslová výroba -> Služby

Tranzice trhu práce

- Zemědělství -> Průmyslová výroba
  - S rozvojem mechanizace zemědělství mohla větší část pracovní síly nastoupit do průmyslových podniků
  - Traktory, kombajny, hnojiva, velkovýroba
  - Vrchol po 2. světové válce
- Průmyslová výroba -> Služby

Tranzice trhu práce

- Zemědělství -> Průmyslová výroba
- Průmyslová výroba -> Služby
  - V souvislosti s nasazením strojů a přesunem výroby do rozvojových zemí mohly vyspělé země rozšířit sektor služeb
  - Post-industriální společnost
  - 1970s-1990s

Tranzice trhu práce

- Zemědělství -> Průmyslová výroba
- Průmyslová výroba -> Služby

- Velké nároky na rekvalifikaci pracovní síly
- Sociální otřesy

Průmyslové revoluce

- 1. průmyslová revoluce
- 2. průmyslová revoluce
- 3. průmyslová revoluce
- 4. průmyslová revoluce

Aktuálně proto hovoříme o Průmyslu 4.0

Průmyslové revoluce

- 1. průmyslová revoluce
  - Vynález tkalcovského stavu (1785) a parního stroje
  - Rozvoj tovární výroby a železniční dopravy
  - Stroje všeho druhu
- 2. průmyslová revoluce
- 3. průmyslová revoluce
- 4. průmyslová revoluce

Průmyslové revoluce

- 1. průmyslová revoluce
- 2. průmyslová revoluce
  - Parní pohon nahrazen elektrickým
  - Všeobecná elektrifikace
  - 1879 (vynález žárovky)
  - 1882 Mahenovo divadlo v Brně – první plně elektrifikované divadlo v Evropě!
- 3. průmyslová revoluce
- 4. průmyslová revoluce

Průmyslové revoluce

- 1. průmyslová revoluce
- 2. průmyslová revoluce
- 3. průmyslová revoluce
  - Nástup výpočetní techniky a automatizace
  - 1969, první programovatelné logické pole PLC
  - 1970s a 1980s
- 4. průmyslová revoluce

Průmyslové revoluce

- 1. průmyslová revoluce
- 2. průmyslová revoluce
- 3. průmyslová revoluce
- 4. průmyslová revoluce
  - Nástup internetu 1990s
  - (1969 ARPANET)
  - (1989 Internet)
  - 1993 připojení ČSFR (pracovní název FER-NET)
  - Robotizace, umělá inteligence

Technologická změna

- Od 1. průmyslové revoluce stroje usnadňují lidem práci...
- ... a exkludují z trhu práce určité skupiny zaměstnanců
- Nejprve nekvalifikované (technologická změna založená na dovednostech),
- Potom rutinní (technologická změna založená na úkolech)

Technologický obrat

- Poprvé v historii bere technologie pracovní místa všem vzdělanostním skupinám a žádná nová nevytváří

Technologický obrat

Manuální pozice:

- kolaborativní roboti (co-bot)
- autonomní vozítka

Rutinní kvalifikované pozice

- Internetové bankovníctví
- Textové editory

Technologický obrat

Nerutinní kvalifikované pozice

- Samořídící automobily
- Stavební a zemědělské stroje

Vysoce kvalifikované profese

- Umělá inteligence, neuronové sítě
- Strojové učení
- Lékaři, právníci, novináři, scénáristé, herci, sportovci, žokejové

Jobless future?

- Vznik nových povolání
  - Vývojáři AI
  - Happiness officer
  - Social Media Manager (sic!)
- Přehodnocení role práce
  - Konec Weberovy protestantské etiky?
- Hra na práci
  - Práce ve virtuální realitě
  - Počítačové hry simulující práci